herpy

GEKONY

Symmetrical gecko

Eurydactylodes symmetricus

Eurydactylodes symmetricus to mały, nocny i rzadki gekon z zarośli i lasów południowej Nowej Kaledonii, o dużych, symetrycznie ułożonych łuskach na głowie i chwytnym ogonie. Jest znacznie mniej znany niż pokrewne *Eurydactylodes agricolae* i *Eurydactylodes vieillardi*, ale hodowla jest prawdopodobnie niemal taka sama.

Rodzina: Diplodactylidae Dawna nazwa: *Eurydactylus symmetricus*

NAJWAŻNIEJSZE FAKTY

ZWIERZĘ

Wielkość dorosłego osobnika	**10-13 cm** długość całkowita z ogonem
Długość życia	**10-15 lat**
Aktywność	**W nocy**
Tryb życia	**Nadrzewny**
Środowisko	**Las deszczowy**
Trudność	**Średnio zaawansowany**

HODOWLA

Min. terrarium	**45 × 45 × 60 cm** D × S × W dla 1 dorosłego osobnika
Temperatura w dzień	**22-26 °C**
Miejsce wygrzewania	**27-29 °C**
Temperatura w nocy	**20-23 °C**
Wilgotność	**60-80%**
UVB	**Zalecane** Strefa Fergusona 1
Pokarm	**Owady, owoce i gotowa karma**
Utrzymanie	**Pojedynczo, w parach lub jeden samiec z kilkoma samicami**

ROZMNAŻANIE

Rozmnażanie	**Jajorodny**
Wielkość zniesienia	**1-2 jaj**
Inkubacja	**50-90 dni** przy 22-26 °C

OCHRONA I FORMALNOŚCI

CITES	**Niewymieniony**
Załącznik unijny	**Niewymieniony**
IUCN	**Bliski zagrożenia (NT)**

O gatunku

Eurydactylodes symmetricus to mały, smukły gekon o trójkątnej głowie, dużych oczach bez powiek i pionowych źrenicach. Łuski na głowie są duże, płytkowate i ułożone symetrycznie, bez drobnych ziarenek pomiędzy nimi, a na karku znajduje się krzyż z wypukłych guzków. Poza tym łuski na ciele są dość jednolite, bez szczególnie dużych, płaskich łusek, co odróżnia ten gatunek od *Eurydactylodes vieillardi* i *Eurydactylodes agricolae*. Od kącika pyska do tyłu, obok otworu usznego, biegnie żółta bruzda. Ciało jest zwykle jasne z ciemniejszym marmurkowaniem, które czasem tworzy poprzeczne pasy, a brzuch jest biały.

Ciało (od pyska do kloaki) mierzy do około 6 cm, a chwytny ogon stanowi 100-107 % długości ciała, więc całkowita długość wynosi około 10-13 cm. Masa ciała nie jest udokumentowana.

Gatunek opisał szwedzki zoolog Lars Gabriel Andersson w 1908 roku jako *Eurydactylus symmetricus*. W naturze jest rzadki. Rodzaj obejmuje cztery gatunki.

Długość życia nie jest udokumentowana. *E. vieillardi* i *E. agricolae* mogą żyć co najmniej 10 lat.

Występowanie i środowisko

Eurydactylodes symmetricus występuje wyłącznie w południowej części głównej wyspy Grande Terre w Nowej Kaledonii. Zasięg rozciąga się od Pic Ningua na północy do Prony na południu i obejmuje m.in. Rivière Bleue i płaskowyż Goro w południowych górach.

> **Naturalny zasięg:** Nowa Kaledonia.

ŚRODOWISKO

Gatunek żyje w maquis, gęstych zaroślach na ubogich w składniki odżywcze glebach ultramaficznych południowej Nowej Kaledonii, oraz w zwartym, wilgotnym lesie, na wysokości od około 20 do 1 050 m n.p.m. Jest aktywny nocą i żyje w krzewach i na drzewach. Klimat jest subtropikalny, z ciepłą, wilgotną porą roku i chłodniejszą, suchszą porą.

Gatunek ma status bliskiego zagrożenia (NT). W lasach jego liczebność spada tam, gdzie liczna jest inwazyjna mrówka *Wasmannia auropunctata*, a zarośla ulegają degradacji wskutek powtarzających się pożarów i górnictwa.

Hodowla

TERRARIUM

Wiedza o hodowli *Eurydactylodes symmetricus* jest skąpa. Podane tu wartości zapożyczono od *Eurydactylodes vieillardi* i *Eurydactylodes agricolae*, które mają tę samą wielkość i tryb życia. Dla jednego dorosłego zwierzęcia terrarium powinno mieć co najmniej 45 × 45 × 60 cm (długość × szerokość × wysokość). Większe jest zawsze lepsze, a wysokość jest ważniejsza niż powierzchnia dna, bo gatunek się wspina. Parę albo samca z dwiema samicami można trzymać razem; bez rozmnażania nie ma powodu trzymać więcej niż jednego zwierzęcia. Dobrze sprawdza się szklane terrarium z siatką w pokrywie.

Urządź je wieloma cienkimi gałązkami o różnej grubości, lianami, korkiem i liśćmi, żeby zwierzę mogło się wspinać i spać w listowiu. Kryjówki powinny być na każdej wysokości. Żywe rośliny pomagają utrzymać wilgotność. Jako podłoże sprawdza się 60 % ekologicznej ziemi i 40 % włókna kokosowego z grubą warstwą liści na wierzchu. Odchody usuwaj codziennie, a całe podłoże wymieniaj co trzy-cztery miesiące.

Czytaj więcej: Wilgotność, zraszanie i wentylacja

TEMPERATURA

Zapewnij miejsce do wygrzewania pod lampą o temperaturze 27-29 °C i chłodną strefę 21-24 °C. W ciągu dnia w większości terrarium panuje 22-26 °C, a w nocy temperatura spada do 20-23 °C. Najprostszym ogrzewaniem jest słaba żarówka grzewcza około 40 W nad gałęzią w górnej części terrarium. Najcieplej jest u góry, więc gałęzie i listowie muszą być na każdej wysokości. Powyżej 30 °C jest za gorąco.

Czytaj więcej: Ciepło i temperatura

WILGOTNOŚĆ I WODA

Utrzymuj wilgotność powietrza na poziomie 60-80 %, mierzoną na środku terrarium. Powinna rosnąć w nocy i spadać w ciągu dnia, ale nigdy nie schodzić poniżej 50 %. Zraszaj terrarium obficie każdego wieczoru, a rano w razie potrzeby, żeby zwierzę mogło pić krople z liści. Dodatkowo postaw miskę ze świeżą wodą i pozwól, by podłoże i gałęzie przeschły między zraszaniami.

OŚWIETLENIE I UVB

Gatunek jest nocny i może obejść się bez UVB, jeśli pokarm zawiera witaminę D3, ale słabe światło UVB jest korzystne. Świetlówkę UVB dla gatunków cieniolubnych (strefa Fergusona 1), np. świetlówkę T5 7 %, umieść 20-30 cm nad siatką lub 25-40 cm pod siatką. Celem jest indeks UV 1-2 na najwyższej gałęzi. W pozostałej części terrarium zawsze musi być cień. Światło włączaj na 10-12 godzin zimą i nieco dłużej latem.

Czytaj więcej: Światło i UVB Czytaj więcej: Wapń, witaminy i suplementy

ŻYWIENIE

Gatunek jest prawdopodobnie owocożerno-owadożerny, jak pozostałe gatunki rodzaju. Podawaj mniej więcej w połowie gotowy pokarm dla owocożernych gekonów, rozrobiony na gęstą papkę w miseczce na półce zawieszonej na ścianie, a w połowie żywe owady. Młode do roku dostają owady co drugi dzień i papkę 2-3 razy w tygodniu; dorosłe dostają owady i

papkę 2-3 razy w tygodniu. Odpowiednie owady to świerszcze, karaczany, szarańcza, jedwabniki i barciaki, nie dłuższe niż odstęp między oczami zwierzęcia. Oprószaj owady wapniem z witaminą D3, a raz w miesiącu podawaj preparat multiwitaminowy.

Czytaj więcej: Zwierzęta karmowe: utrzymanie i hodowla

ZACHOWANIE I OBCHODZENIE SIĘ ZE ZWIERZĘCIEM

Gatunki z tego rodzaju są małe, stosunkowo spokojne i można je przyzwyczaić do brania na rękę. Nowemu zwierzęciu daj dwa tygodnie spokoju i bierz je na rękę tylko wtedy, gdy już je. Sesje niech trwają krócej niż pięć minut, podpieraj łapy, ciało i ogon i nigdy nie chwytaj za ogon. Najlepiej robić to wieczorem.

E. vieillardi i *E. agricolae* mogą w razie przestraszenia wystrzykiwać z ogona lepką, cuchnącą wydzielinę, która przy kontakcie z oczami wywołuje bolesne podrażnienie. Nie udokumentowano, czy *E. symmetricus* potrafi to samo, ale postępuj ze zwierzęciem tak samo i myj potem ręce.

Para albo samiec z dwiema samicami mogą żyć razem, ale dwóch samców nie wolno trzymać razem.

Rozmnażanie

DOJRZAŁOŚĆ PŁCIOWA I OKREŚLANIE PŁCI

Wiek i masa ciała w chwili osiągnięcia dojrzałości płciowej nie są udokumentowane dla *Eurydactylodes symmetricus*. Samce mają wyraźne zgrubienie hemipenisów i woskowate, często żółte pory przedkloakowe. Przed rozmnażaniem zwierzęta powinny być w pełni wyrośnięte i w dobrej kondycji.

GODY I KOPULACJA

U *Eurydactylodes vieillardi* i *Eurydactylodes agricolae* okres spoczynku trwający dwa-trzy miesiące, z temperaturą 20-22 °C w dzień i oświetleniem krótszym niż 12 godzin, stymuluje składanie jaj, po czym światło i temperaturę ponownie się podnosi. Pary i małe grupy z jednym samcem i dwiema samicami mogą żyć razem przez cały rok. Nie zostało to udokumentowane dla *E. symmetricus*.

SKŁADANIE JAJ I ZNIESIENIA

Gatunek jest jajorodny. Wielkość zniesienia nie jest udokumentowana; pozostałe gatunki rodzaju składają jedno-dwa jaja naraz w odstępach trzech-czterech tygodni. Daj samicy pojemnik do składania jaj o głębokości co najmniej 10 cm, wypełniony wilgotną mieszanką torfu i wermikulitu, żeby mogła kopać. Wypatruj jaj poza pojemnikiem. Przez cały sezon podawaj jej dużo wapnia i owadów.

INKUBACJA

Inkubacja nie została opisana dla *Eurydactylodes symmetricus*; wartości zapożyczono od *Eurydactylodes vieillardi* i *Eurydactylodes agricolae*. Ostrożnie, bez obracania, przenieś jaja do pojemnika z wilgotnym wermikulitem i co cztery-siedem dni otwieraj pokrywę, żeby wymienić powietrze. W temperaturze 22-26 °C wyklucie następuje po 50-90 dniach.

Czytaj więcej: Inkubacja jaj

ODCHÓW MŁODYCH

Odchów młodych nie został opisany dla *Eurydactylodes symmetricus*. U pozostałych gatunków rodzaju młode otrzymują taką samą opiekę jak dorosłe, z obfitym codziennym zraszaniem, żeby mogły pić krople, oraz dobrą wentylacją. Niedobór wody to najczęstsza przyczyna złej kondycji młodych, ale zbyt duża wilgoć bez przewiewu prowadzi do infekcji dróg oddechowych.

Zdrowie i częste błędy

Brak danych zdrowotnych dla *Eurydactylodes symmetricus*. Typowe problemy w obrębie rodzaju wynikają z warunków hodowli:

- Stale zbyt wysoka lub zbyt niska wilgotność, prowadząca do problemów ze skórą i drogami oddechowymi. Utrzymuj wilgotność na poziomie 60-80 % i pozwól terrarium przeschnąć w ciągu dnia.
- Zbyt wysoka temperatura. Utrzymuj temperaturę poniżej 30 °C.
- Niedobór wapnia i witaminy D3, zwłaszcza u samic w rozrodzie.
- Utrata ogona. Nigdy nie chwytaj za ogon.

Zwróć się do weterynarza z doświadczeniem w leczeniu gadów, jeśli zwierzę traci na wadze, nie je przez kilka tygodni lub wydaje się osłabione.

Zawsze pytaj kogoś, kto się zna

Ten poradnik to dobry punkt wyjścia, ale nie zastąpi doświadczenia. Zwierzęta są różne, a wielu najważniejszych rzeczy można się nauczyć tylko od ludzi, którzy od lat hodują dany gatunek. Porozmawiaj z hodowcą, doświadczonym terrarystą lub weterynarzem, który zna gady i płazy, zanim kupisz zwierzę - i ponownie, gdy coś wygląda niepokojąco.

Pełny poradnik z mapą i aktualizacjami: herpy.org/pl/gekony/eurydactylodes-symmetricus